

Вестникът излиза единъ
пътъ въ седмицата.

Годишенъ абонаментъ
50 ЛЕВА ПРЕДПЛАТЕНИ

Желани писма не се приематъ

Ръкописитъ не се връщатъ.

ЕДИНЪ БРОЙ 1 ЛЕВЪ.

ПРОБУДА

Вестникъ за просвѣта, политика и стопанство.
ИЗДАВА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ

ЦѢНИ НА ОБЯВЛЕНИЯТА:

За обявления по 1 лв. на квадр.
сантиметъръ; годешни, свадбе-
ни и некролози по 30 лв., па-
нахиди и благодарности по 120
лева. За други обявления и съ-
общения по споразумения.

Всичко що се отнася до вест-
ника се изпраща до БОТЮ
СТОЙНОВЪ гр. СВИЩОВЪ.

Д. БЪРОВЪ - АДВОКАТЪ
СВИЩОВЪ
Писалище срещу Окр. Сждъ

Д-ръ Цвѣтанъ Дяковъ - Адвокатъ
София, бюро ул. Левски
№ 11, втория етажъ, телефонъ
№ 5301; срещу общината.

КИНОТО

Известява на почитаемата си клиентела, че е при-
годило СКАРА за отлични и питателни закуски
КЕБАПЧЕТА, ПРАЖОЛИ, ФИЛЕТА и пр.

Пуска въ продажба хубави и финни вина, които задо-
воляватъ и най-изтънченитъ вкусове.

ЗАПОВѢДАЙТЕ ЗА ДА СЕ УВѢРИТЕ.

КИНОТО.

ОБЯВА

Продава се самостоятелна едноетажна кж-
ща отъ 5 стай, маза и обширенъ дворъ на-
ходяща се на чуката, въ прѣмо съседство до черквата
„Св. Димитъръ“.

Споразумение до редакцията на в. „Пробуда“ и соб-
ственика й Ангелъ Партениевъ — Ломъ.

Фирмата ДОСИЮ ВЪЛЕВЪ & С-ве

— Продава евмени дърва за горене. —

ИСКАНАТА ПОМОЩЪ.

Нашата делегация замина
за Женева, споредъ изявля-
нията на Министритъ, съ зада-
ча да поиска чрезъ Обществото
на Народитъ помощъ за да
излеземъ отъ страшното фи-
нансово положение. Каква ще
бжде помощта, това тѣ не
спредѣлиха.

Несъмнено е, че финансо-
вото положение на държавата
е лошо, че то заплашва съ
катастрофа. Грамаднитъ загуби
отъ Дирекцията на Храноизнос-
а нѣма отъ гдѣ да се пок-
риятъ; поради лошото стопан-
ско положение данацитъ на
населението станаха несъот-
вѣтни на податнитъ му сили и
за това постъпленията отъ
преки или непреки данаци чув-
ствително сж намалѣли. Съкраще-
нията по бюджета ще пре-
дизвикатъ закриване на ин-
ститути или спирания на об-
ществени и държавни пред-
приятия, последицитъ на които
ще бждатъ създаване на без-
работни и у насъ, които не
могатъ отъ друга страна да
бждатъ вънъ отъ грижитъ на
държавата. Най-сетнѣ, бюд-
жетнитъ съкращения, при бѣд-
ния ни бюджетъ, който и безъ
това доста е осакатенъ, не
могатъ да достигатъ до тамъ,
че да ни поставятъ въ поло-
жение на просешки народъ,
който да бжде лишенъ отъ
възможностъ да се учи или

да се ползува отъ най-елемен-
тарни човѣшки служби, които
държавата трѣбва да поддържа.

Страшното стопанско и фи-
нансово положение на народъ
и държава се дължи главно
на катастрофалното спадане
цѣнитъ на земеделскитъ про-
изведения, които съставляватъ
националната ни стопанска
моощ. Низкитъ цѣни на зем-
ледѣлскитъ произведения се
отразиха и върху запаситъ на
българската Нар. Банка съ
чужди монети, защото стой-
ността на изнасянитъ земе-
делски продукти вслѣдствие
низкитъ цѣни падна низко.

Всичко това поставя дър-
жавата ни въ невъзможностъ
да посрѣща своитъ междуна-
родни задължения главно отъ
репарации и държавни заеми.
Ежегоднитъ платежи по тѣзи за-
дължения надминаватъ два
милиарда лева. Ако въ пла-
щанieto на тѣзи милиарди бж-
демъ подпомогнати, безспорно
ще получимъ голѣмо финан-
сово облекчение за държав-
ния си бюджетъ и ще спес-
тимъ запаса отъ злато и чуж-
ди монети на бъл. Нар. Банка.
Въпроса, който се слага е какъ
да бждемъ подпомогнати или
улеснени въ плащанieto на
тия задължения, които сж пре-
комѣрна тежестъ за нашия
бюджетъ.

Нѣкои недвусмислено зая-

ватъ, че трѣбва да палучимъ
новъ заемъ, който временно
ще увеличи запаситъ на Бълг.
Нар. Банка и чрезъ който
заемъ Държавата ще изкупи
голѣма частъ отъ облигациитъ,
за да изплати старитъ задъл-
жения. Значи съ новъ заемъ
да платимъ стария и по този
начинъ да получимъ едно вре-
менно облекчение. Това е най-
погрѣшния пътъ за искание
на помощъ, защото и новия
заемъ ще трѣбва да се плаща,
а обстоятелствата, при които
ще го сключваме сж такива,
че не ни даватъ никакви на-
дежди за подобрене на сто-
панското ни положение за да
плащаме въ бждаше такъвъ
заемъ. Нито има изгледи за
покачване на земеделскитъ
продукти, нито пъкъ полити-
ческото положение на Европа
е такова, че не позволява да
се търсятъ други пѣтища.

Не отдавна, бѣ време, ко-
гато европейскитъ голѣми дър-
жави, въ името на запазване
на Мира, издигаха знамето на
добритъ платци. Тогава, наис-
тина, и стопанското положение
бѣ друго. Днесъ, когато и
Англия е разнебитена, когато
мжно може да се намѣри еди-
нодушие за предприемане на
военни акции като една оку-
пация на Руръ, напримѣръ, зна-
мето на „добритъ платци“ е
свито. Най-добъръ примѣръ на
използване на това полити-
ческо положение ни дава Гер-
мания. До като послѣдната до
преди година говорѣше за ло-
ялност на плащания, днесъ
високо издига знамето на „не-
плащане“. Днесъ Германия
издига този лозунгъ предъ но-
вата политическа обстановка
въ Европа за невъзможностъ
на военни репресии и намира
най-сгодния моментъ да изне-
се разрешението на въпроса за
незаплащанieto съ стопанска-
та непоносимост и невъзмож-
ностъ. Това е единъ новъ пътъ
за искание на помощъ и най-
добрата и ефикасна помощъ
ще ни бжде дадена ако бж-
демъ освободени отъ плаща-
ние или най-малко облекчени
въ плащанieto.

Обстоятелствата при които
ние сключвахме заеми си или
при които ни се налагаха та-
кива плащания сж коренно
промѣнени. Тѣ сж промѣнени
по начинъ, който бѣ вънъ отъ
най-гениалното човѣшко пред-
виждане. Вънъ отъ това, тия
обстоятелства сж промѣнени и
поради причини, които сж да-
лечъ отъ насъ и нашата воля.
Причинитъ на стопанската кри-
за и причинитъ за низкитъ цѣ-
ни на хранитъ не сж български.

Всички тия причини ни
поставятъ въ стопанска невъз-
можностъ да плащаме, иначе,
ние ще бждемъ изложени на
стопанско разорение. Ние сме
силни и убедителни поради
факта, че причинитъ на сто-
панската ни невъзможностъ да
плащаме сж чужди, не бъл-
гарски и най-пакостна въ за-
щита на това положение е всѣ-
ка агитация или всѣко Минис-
терско изявление, което търси
причинитъ вътрѣ у насъ.

Ние още по-вече трѣбва
да използваме това положение
и предъ факта, че договоритъ,
които уреждатъ до сегашнитъ
ни задължения сдържатъ
клаузи за ревизия поради из-
менение на обстоятелствата,
които водятъ до стопанска не-
възможностъ. Има ли по-голѣ-
мо измѣнение на обстоятелства
отъ това што националнитъ ни
продуктъ — земеделскитъ
произведения — да спадне ка-
тострофално, вънъ отъ човѣш-
китъ предвиждания?

Тази теза на стопанска не-
възможностъ за плащания по-
ради катастрофално спадане
цѣнитъ на земеделскитъ про-
дукти повдигна миналата го-
дина бившия финансовъ Ми-
нистеръ Г-нъ Вл. Молловъ.
Тази теза е единствено спаси-
телна днесъ за насъ. Ясно и
недвусмислено тя трѣбва да се
поддържа отъ нашитъ делега-
ти въ Женева.

Това е единствения спаси-
теленъ пътъ за искание на по-
мощъ, помощъ за облекчения
въ плащанията. Тази помощъ
ще разреши и помощта на
задлъжнелия земеделецъ, та-
зи помощъ единствено ще об-
лекчи финансово и стопански
изстрадалата ни страна.

Сѣбития презъ седмицата.

Лозанската конференция за
репарациитъ при досегашнитъ из-
гледи ще бжде отложена. Мнѣно-
титъ за едно единодушно споразу-
мение по този въпросъ още не сж
отстранени. За всѣки случай обще-
ственното мнение въ европейскитъ
държави и специално въ побѣдите-
литъ се подготвя за едно окончател-
но ликвидироване съ репарационния
въпросъ.

Министръ Предсѣдателя
Г-нъ Мушановъ и М-ра на Финан-
ситъ Г-нъ Стефановъ придружени
отъ специалисти — чиновници зами-
наха за Женева, гдѣто ще взематъ
участие въ засѣданията на Общес-
тото на Народитъ, отъ което ще ис-
катъ финансова помощъ за България.

Г-нъ Малиновъ е опредѣ-
ленъ въ правителството за шефъ
на Българската делегация въ пред-
стоящата конференция за разорж-
жаванieto.

Финансовия комитет при Обществото на Народитѣ е изслушало доклада на нашия Министър на финанситѣ върху стопанското и финансово ни положение.

Масово завръщане на емигранти и през тази седмица не стана, въпреки, че закона за амнистията отдавна вече се прилага. Сигурно този закон за амнистията не засѣга политически престѣпници — емигранти, или пък ако засѣга такива, послѣднитѣ сѣ добрѣ организирани и продължават своето пѣклено дѣло срещу Отечеството ни. Ние мислимъ, че всички емигранти отдавна сѣ амнистирани сѣ изключение на едно незначително малцинство. Отъ закона за амнистията не остава проче нищо политическо. Остава само амнистията за най-вулгарни престѣпления за кражби и фалшификации вършени отъ Министри.

Този законъ вдигна много шумъ за нищо.

Бюджетно-проектитѣ на отделнитѣ Министерства още не сѣ готови.

Министър Гичевъ предъ редакторитѣ на дружбашкия в-къ „Време“ е направилъ заканителни изявления, че ще се отегли отъ властъ, ако не бѣдатъ прокарани „реформи“... Денъ два следъ тази декларация, обаче, той се появи че билъ криво разбранъ.

Има нѣщо, което още не може ясно да се разбере.

Свищовски седмични вѣсти.

На кмета на с. Козловецъ.

Кмета на с. Козловецъ сѣ официално писмо № 142 отъ 18 т. м. отправено до редакцията на вестника ни запитва кой е авторъ на дописката „На внимание на Г-нъ Околийския Началникъ и управляющитѣ фактори“ помѣстена въ брой 15 отъ 12 т. м. сѣ която дописка се изнасяха редица кражби станали въ село Козловецъ.

Г-нъ Кмета на селото жѣлае да знае, автора на дописката за да събере нуждитѣ сведения за улеснение откриване на злосторника.

Съжеляваме, че не можемъ да съобщимъ автора на дописката. Чудно ни е, какъ Г-нъ Кмета ще събере сведения за злосторника отъ автора на дописката, когато въ тази дописка се изнасятъ само факти за извършени престѣпления и ако злосторника е извѣстенъ дописника щѣше да съобщи и името му и щѣше да улесни властѣта.

Възможно е дори, ако дописника има властѣта на Г-нъ Кмета би могълъ да прояви по-голъма опитност и умѣние за да открие злосторницитѣ и да внесе успокоение и сигурност въ селото.

Ние съобщаваме на Г-на Кмета следнитѣ факти и го молимъ да си вземе бележка:

На Боню Дюлгеровъ дюгена е обирачъ два пѣти; на Никола Хайлазовъ дюгена е обирачъ единъ пѣтъ и други пѣтъ е правенъ опитъ за обиръ; на Иванъ Хр. Цѣнковъ дюгена е обирачъ два пѣти; на Петко Бочевъ дюгена е обирачъ два пѣти; на Трифунъ Недѣлчевъ сладкарницата е обирача единъ пѣтъ; на Георги Павликиновъ дюгена е обирачъ единъ пѣтъ; на лѣкара Д-ръ Н. Неновъ е обирачъ дома два пѣти; на Илия Цаневъ е извършенъ опитъ за обиръ на дюгена му; на Петко Бочевъ е извършенъ опитъ за обиръ; на Ангелъ П. Неновъ сѣщо опитъ за обиръ; на Иванъ Найденовъ сѣщо опитъ за обиръ; на Иванъ Милановъ учителъ е обирачъ дома.

Това знаемъ до сега. Не се ли очудва Кмета на тия факти и не го ли смущаватъ? Това не е бивало въ село Козловецъ.

Г-нъ Кмета вмѣсто да пита насъ, нека се заеме за сериозна и смислена работа за да открие злосторницитѣ. Всичко честно и поря-

дѣчно въ село Козловецъ въ тази му работа ще му даде съдействие. Това е нашия отговоръ Г-нъ Кмете на вашето писмо.

По общинскитѣ избори.

Предстоящитѣ общински избори отвориха апетита на много загубили пѣтя си майчини синове.

Редѣтъ се синковци чешитѣ, чешитѣ, — единъ отъ другъ по фарси. Тѣ залѣгватъ гражданството сѣ разни обещания. Единъ раздаватъ „Иоза“, други блатскитѣ ливади, като че ли тѣ сѣ бащина имъ мушия. Но тамъ не е важното, — нѣма тонкоци — свършиха се. Всѣки знае, какъ се използватъ общинскитѣ имоти. Важенъ е начина сѣ който се пренебрѣгва, обижда гражданството. Нима гр. Свищовъ, който е игралъ толкова голѣма роля въ миналото, па и сега за културното повдигане на страната, и е далъ толкова свидни свои синове на работа за общо-българско доброденствие, сега да стигне до положение, че да му се натрапватъ за градски управници, хора, мнозина отъ които прелѣтели тукъ отъ незнайна кжтѣ, никога сѣ нищо не проявили сѣ чужди на гражданитѣ въ всѣко отношение. Нима това не е дрѣзка обидѣ? За честѣта на града, гражданството трѣбва да пренебрегне, да отмени безъ внимание подобни кандидати.

На внимание на Дирекцията за храноизносъ.

Въ редакцията се явиха лица, които се оплакватъ че били внесли храни на една отъ агенциитѣ сѣ с. Драгомирово презъ м-цъ Августъ, но и до сега не били получили стойността имъ. Правилни оплаквания въ Дирекцията, но и до сега нѣмало резултатъ. Не е ли това гавра сѣ интереситѣ на населението. По въпроса ще се повърнемъ.

ПОЩА.

П. П-ръ Съгласно желанието Ви, дописката не ще поместемъ въ тоя брой, за да Ви дадемъ възможностъ да проверите фактитѣ, защото за изнесеното Вий ши носите отговорностъ.

Съставенъ актъ.

Младшия пол. стражаръ Ал. Моневъ е съставилъ актъ противъ Ботю Стойновъ, за гдето последния, когато е конвиралъ за сѣдебния слѣдователъ обвиняемия Кръстю Ангеловъ отъ с. Лжжени му казалъ: „Здрасти Кръстю, бжди куражлия!“

Чиновнически.

Вмѣсто г. Ф. Поповъ, който е повишенъ за Околийски Данѣченъ Началникъ за Свищовски Градски Данѣченъ агентъ е преместенъ Данѣчния агентъ отъ Дарж-дере г. Коновъ. Последния вече е пристигналъ и поелъ длѣжността си.

На внимание на властѣта.

Дърветата посадени покрай шосетата — между другото служатъ главно за укрѣпяване на последнитѣ. Напоследѣкъ по нареждане на тѣхническитѣ власти, дърветата се окастроватъ. Това е хубаво, но начина по който става окастриването свидетелствува незаинтересованостъ. Много отъ дърветата тѣ сѣ окастрени, че освенъ загубване на формата си може и съвсемъ да

изчезнатъ. Не бива така, малко по-вечко внимание и грижи отъ ония, които иматъ надзора върху поддържане на шосетата и пѣтищата въобще.

На единъ забравилъ се.

Много оплакване имаме отъ търговци, чиновници, еснафи и пр. за поведението на едно момче голѣмъ партизанинъ, което предъ нищо не се спира да манифестира връзкитѣ си сѣ голѣмци отъ Гърново и София и сѣ това да заплашва и се заканва. Нѣмаше да се заамаваме сѣ това хлапе, ако не сѣ настояванията на много граждани. За сега отъ уважение къмъ читателитѣ си не ще споменаваме името му, но ако продължава ще бждемъ принудени да го изнесемъ на покасъ.

Съобщаваме на сжшия, че лѣсно се манифестира голѣмство подъ опекета на властѣта и му напомняваме, че въ опозиция той мълчеше като риба и освенъ подвига му да си забрави „при зоръ“ палтото въ една кжща, други дѣла не е отбѣлѣзалъ.

Не е ли време...?

Бидейки по работа въ единъ отъ съседнитѣ намъ градове, азъ се срещнахъ сѣ добъръ мой познатъ.

Отъ дума на дума, стана приказка за духовната криза, която преживѣваме.

И започна той:

— Криза въ училищата, криза въ университета, криза отгоре, криза отдолу, криза навсѣкжде, криза въ душитѣ на мнозина.

Разбрахъ, че не ще спремъ скоро та прекъснахъ го:

— Остави тези работи. Кажй нѣщо по-ново, по весело...

— Тази апатия! прекъсна ме той и нервно махна сѣ ржка.

— И заради това, мнозина тѣ разправятъ и съзнателно затварятъ очи, за да не виждатъ какъ държавната колесница, наедно сѣ цѣлия си механизъмъ бързо се движи къмъ пропастьта.

— И ще се струпѣли въ нея, защото, чини ми се, че тя не е много далече.

— И заради това, докато не е станало кжсно, нека се опомниме, и излезе ли отъ омагьосания кржгъ на безразличието.

— Ти помнишъ, продължи той, нашиятъ голѣмъ учителъ П.

— Помнишъ, какъ често той ни казваше:

— „Незабравяйте, че Царствата се крепятъ на човѣци, а не на влечуги“.

— Правдиви думи, нали?

— И днесъ, българския народъ, а наедно сѣ него и Българската Държава, не сѣ ли застрашени отъ това зло?

— И дошло е време да се търси лѣкаря, да даде лѣкарството противъ злото.

— Лѣкаря, това трѣбва да бжде съзнателното гражданство, а лѣка — презрението.

— Общественото презрение!

— Да, общественото през-

рение, натѣрти той, срещу влечугарството, приспособимостѣта, демагогията на малки и голѣми, корупцията и много още живи рани въ душата на българина.

— Нека да имаме куража да поемеме отговорноститѣ на тази борба, за създаване на човѣци, защото идатъ сѣдбоносни дни и тѣ ще потребатъ на родната земя.

Ето какво ми каза моя старъ приятелъ. Единъ.

Съ приближаването деня на избора за общински съвѣтници се изнисатъ имената на кандидати за такива, все нови звѣзди изгрѣватъ на Свищовския небосводъ, като една отъ друга по сияйни; хубавитѣ дѣла на които тѣ сѣ способни да извършатъ навѣрно ще бждатъ тѣ сѣ свѣтли, че отъ свѣтлината имъ мнозина може да ослѣпеятъ.

Предизвикано освѣтление.

Въ издавания въ София в. „БРАНЪ“, брой 16 отъ 23 XII 1931 г. е напечатана една аконимна дописка сѣ която изглежда, че се визира и моята личностъ (Между другитѣ граждани говори се и за Х. Х. бившъ адвокатъ, сега търговецъ, виденъ сговористъ).

Ако дописката се отнася и до менъ, то заявявамъ:

1) Не сжмъ билъ никога сговористъ, а особено „виденъ“ тѣ като отъ 1922 година и до днесъ не се числя въ никаква политическа партия;

2) Дописката въ в. „Бранъ“ на отношение на менъ, една мръсна клетва.

Понеже, споредъ юриститѣ, дописката е написана така, че нито вестника, нито дописника, могатъ да бждатъ дадени подъ сѣдъ за клевета или набедаване и понеже моята съвѣст е чиста, каня анонимния дописникъ да излезе въ Свищовскитѣ вѣстници или до Прокурора сѣ посочване явно имената и подробноститѣ по събитието визирано въ дописката му, като даде и на менъ възможностъ да заведе дѣло за клевета или набедаване.

гр. Свищовъ, 12.I.1932 год.

Христо Христовъ.

Нова книга. Получи се въ редакцията ни новото издание отъ библиотеката на нашия сегражданинъ г. АНГЕЛЪ Д. ПАНОВъ подъ заглавие „Сърдечни трепети средъ ужаситѣ на боя — разказъ изъ войната“, цена 5 лева. Като описва единъ малъкъ епизодъ, въ който картината на сраженията е била една отъ най-страшнитѣ, авторътъ се спира на единъ моментъ, поразителенъ отъ гледището на морала, зазидателенъ отъ гледището на мира. Този моментъ е една вѣрна характеристика на онова съкровено чувство — чувството на миръ, човѣчност и братство, което човѣкътъ таи въ душата си и средъ най-грознитѣ чръвопролития. Като четете този разказъ, сѣкашъ че виждате предъ себе си едно внезапно съпоставяне на ада срещу най-висшата добродетелъ — човѣколюбieto.

Препорѣчваме на читателитѣ си горниятъ разказъ, като приятно четиво презъ празниците.

Печат. А. Д. Панчковъ — Свищовъ